

معرفی مرکز نوآوری های شهری حوزه شهرسازی و خدمات شهری

مشهد، پیش گام در نوآوری شهری

شهرهای امروز با چالش های بی سابقه ای روبه رو هستند؛ از ترافیک و آلودگی هوا تا مدیریت پسماند و مصرف انرژی. نوآوری شهری با ارائه راهکارهای خلاقانه و نوآورانه، به مدیران شهری کمک می کند تا این مشکلات را به فرصت هایی برای توسعه پایدار تبدیل کنند. استفاده از هوش مصنوعی در مدیریت ترافیک، سیستم های هوشمند اندازه گیری کیفیت هوا، یا روش های نوین بازیافت، تنها نمونه هایی از تأثیر شگفت انگیز نوآوری در مدیریت شهری هستند.

۴ مرکز نوآوری شهری تخصصی

بدون نوآوری، شهرها در برابر چالش های روبه رشد، درمانده خواهند شد. اما با بهره گیری از ایده های نو و فناوری های روز، می توان شهری کارآمد، پایدار و پاسخگو ساخت که نیازهای امروز و فردای شهروندان را به خوبی برآورده کند. اهمیت نوآوری در مواجهه با مسائل شهری باعث شده است در همه شهرهای پیشرو در جهان مراکز نوآوری شهری شکل بگیرد. این مراکز یک نهاد اجتماعی مؤثر در امر توسعه نوآوری و در پی آن، توسعه اقتصاد دانش بنیان و اشتغال زایی تخصصی است. در مشهد نیز باتوجه به فرایندهای طی شده و ضرورت اعمال نگاه تخصصی در نوآوری های شهری، شهرداری مشهد برای ایجاد امور تخصصی با هدف گسترش زیست بوم نوآوری عمل کرده است. تابتوان علاوه بر رویکرد تخصصی در موضوعات نوآورانه برای ایجاد شبکه استارتاپ ها، بخش خصوصی، شتاب دهنده ها در محورهای تخصصی اقدام کند؛ از این رو ایجاد چهار مرکز نوآوری شهری تخصصی در حوزه های «هوشمندسازی، مدیریت و اقتصاد شهری»، «حوزه شهرسازی و خدمات شهری»، «حوزه فرهنگی، اجتماعی و زیارت» و «عمران و حمل و نقل» در دستور کار شهرداری مشهد قرار گرفت.

۴ مرکز نوآوری های شهری حوزه شهرسازی و خدمات شهری

مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری قرار است نقش «اکوتون نوآوری» را ایفا کند. این مرکز در مرز ارتباط دو اکوسیستم مدیریت شهری و شبکه نوآوری خواهد بود و مثل یک منطقه گذار یا مرز مشترک، ارتباط بین مدیریت شهری و شبکه نوآوری را تسهیل خواهد کرد. از یک سو بخش خصوصی، شتاب دهنده ها، فینتک ها و... در مرکز نوآوری شهری حوزه شهرسازی و خدمات شهری حضور خواهند داشت و از سوی دیگر مدیریت شهری به عنوان حامی در کنار این مرکز خواهد بود. مرکز نوآوری های شهری حوزه شهرسازی و خدمات شهری در بوستان ملت و بوستان دانش در حال شکل گیری است. ساختمان بوستان دانش بازیربنای ساختمانی چهارصد مترمربع و بوستان ملت با متراژ دویست مترمربع در حال طراحی و تجهیز است. راه اندازی این مراکز قرار است به ارائه خدمات نوآورانه در حوزه های مدیریت منابع آب و بازچرخانی، کاهش اثرات تغییرات اقلیمی، مدیریت بحران، مدیریت پسماند، مشارکت شهروندی، توسعه تنوع گیاهی و جانوری، ایمنی و آتش نشانی، تغییرات اقلیمی، مدیریت منابع آب و بازچرخانی فاضلاب، توسعه انرژی های پاک و... منجر شود. همه زیربخش های معاونت محیط زیست و خدمات شهری از محورهای خدمتی این مرکز خواهد بود. انجام پروژه های نوآورانه با هدف کاهش هزینه های مدیریت شهری و تسهیل ارائه خدمات به شهروندان از اهداف اصلی این مرکز است.

مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری در بوستان ملت

- بوستان ملت بازیربنای ساختمان با متراژ ۲۰۰ مترمربع در بخش های مختلف (فضای کار اشتراکی، اتاق جلسات، دفاترهای اختصاصی و...) انجام فراخوان با هدف جذب کارگزار و شرکت های مرتبط در اسفندماه ۱۴۰۳
- امضای تفاهم نامه چند جانبه با موضوع ایجاد مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری

مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری در بوستان ملت

- بوستان دانش با برآورد ۳۸/۸ هکتار و ساختمان با متراژ ۴۰۰ مترمربع در بخش های مختلف (فضای کار اشتراکی، اتاق جلسات، دفاترهای اختصاصی و...) انجام فراخوان با هدف جذب کارگزار و شرکت های مرتبط در اسفندماه ۱۴۰۳
- امضای تفاهم نامه چند جانبه با موضوع ایجاد اولین مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری
- برنامه ریزی افتتاح این مرکز در ۲ اردیبهشت، هم زمان با روز زمین پاک و روز خلاقیت و نوآوری

مرکز نوآوری شهری، پلی میان خواست عمومی و آینده نگری شهری

رئیس کمیسیون خدمات شهری شورای اسلامی شهر مشهد

در دنیای امروز، شهرها با چالش های پیچیده و متنوعی مواجهند؛ از ترافیک و آلودگی هوا گرفته تا مدیریت پسماند، فرسودگی بافت های شهری و کمبود فضاهای عمومی. در چنین شرایطی، استفاده از راه حل های سنتی، دیگر پاسخگوی نیازهای پیچیده و روبه افزایش شهروندان نیست. آنچه بیش از هر زمان دیگری ضرورت دارد، بهره گیری از رویکردهای نوآورانه، فناوریانه و مشارکتی برای حل مسائل شهری است؛ رویکردی که می تواند از دل تعامل بین نخبگان، دانشگاه ها، شرکت های دانش بنیان و مدیران شهری زاده شود و در بستر مراکز نوآوری تخصصی به ثمر بنشیند. در آستانه هفته خلاقیت و نوآوری و هم زمان با روز جهانی خلاقیت، مشهد میزبان افتتاح یکی از مراکز نوآوری تخصصی در حوزه شهرسازی و خدمات شهری است. این رویداد می تواند نقطه عطفی در مسیر پاسخگویی به مطالبات مردم و ارتقای کیفیت زندگی در این کلان شهر مذهبی باشد. از نگاه شورای اسلامی شهر مشهد، این مراکز فرصتی برای پیوند میان سیاست گذاری شهری و ایده های نوآورانه ای هستند که از پلن جامعه علمی و نخبگان بیرون می آیند. مابه دنبال ایجاد شهری هستیم که در آن، فناوری و نوآوری در خدمت ارتقای عدالت شهری، حفظ محیط زیست و بهبود خدمات رسانی قرار گیرد. انتظار می رود این مرکز با تمرکز بر پروژه های کاربردی، حمایت از استارتاپ های شهری، و ایجاد زیرساخت های فناورانه، در مسیر بهبود فرایندهای مدیریت شهری و مشارکت شهروندان نقشی کلیدی ایفا کند. شورای شهر آماده همکاری و حمایت همه جانبه از این حرکت نوآورانه است تا مشهد را به الگوی توسعه پایدار شهری در کشور بدل سازد.

بوم مرز، زیست بوم نوآوری و مدیریت شهری

برای تعریف بهتر هدف ایجاد و نقش مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری در شهر مشهد شاید بهتر باشد، اکوتون یا میان مرز را تعریف کنیم. اکوتون یا بوم مرز (ecotone) در واقع مرز یا منطقه ای با ویژگی مشخص است که بین دو یا چند بوم سازگان (اکوسیستم) یا دو یا چند زیست بوم (بیوم) قرار دارد و دارای ویژگی های مشترکی با هر یک از آن هاست.

مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری با هدف ایجاد ارتباط کارآمد میان مدیریت شهری و شبکه زیست بوم نوآوری از جمله شتاب دهنده ها، شرکت های دانش بنیان نخبگان و شبکه کارشناسی، فریلنسرها، حوزه محیط زیست، کشاورزی شهری، مدیریت منابع آب، مدیریت پسماند، فضای سبز شهری و... با هدف استفاده از ظرفیت حداکثری در ارتقای کیفیت زندگی شهروندان و حل مسائل شهری نقش این میان مرز یا اکوتون را در این حوزه برعهده گرفته است. مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری با دریافت شبکه مسائل مدیریت شهری، برگزاری رویدادهای چالش معکوس، فراخوان طرح های نوآورانه و سایر روش های نوین در راستای استفاده از شبکه نخبگانی در حل مسائل شهری گام برمی دارد.

مسئول امور نوآوری شهری حوزه شهرسازی و خدمات شهری